

Ахілл

Міфи троянського циклу

Уривок з книги «Легенди і міфи Стародавньої Греції» Миколи Куна

© Автор адаптації та перекладу – Олег Гнатюк

Перед початком великого походу на Трою грекам потрібно було переконати ще одного героя приєднатися до війська. Ним був юний Ахілл — син царя Пелея та морської богині Фетіди. Провісник Калхас передбачив, що здобути неприступну Трою можна буде лише за умови, якщо серед воїнів буде Ахілл. Йому була призначена долею безсмертна слава: він мав стати найвидатнішим героєм війни, звершити великі подвиги й навіки прославити своє ім'я. Та разом із цим пророцтво віщувало й інше — Ахілл не повернеться додому, а загине під мурами Трої ще молодим, уражений ворожою стрілою.

Про цю страшну долю знала його мати Фетіда і всіма силами намагалася врятувати сина. Коли Ахілл був немовлям, вона натирала його тіло чарівною амброзією і тримала над священним вогнем, бажаючи зробити його невразливим і навіть безсмертним. Одного разу цар Пелей випадково побачив, як його маленький син лежить у полум'ї. Вражений і наляканий, він кинувся до дитини з мечем у руках, гадаючи, що Фетіда хоче її погубити. Злякавшись гніву чоловіка, богиня залишила палац і повернулася до морських глибин, у володіння свого батька Нерей.

Після цього Пелей віддав Ахілла на виховання мудрому кентаврові Хірону. Саме він навчив хлопця всього, що мав уміти справжній герой. За легендами, Хірон годував свого вихованця мозком ведмедів і печінкою левів, щоб надати йому сили й відваги. Ахілл ріс надзвичайно швидко і вже в

ранньому віці вражав усіх своїми здібностями. Кажуть, що ще шестирічним він самотужки полював на левів і диких вепрів, а легкістю бігу міг наздогнати навіть прудкого оленя. Не було рівних йому й у володінні зброєю. Окрім військового мистецтва, Хірон навчив його грати на кіфарі та співати, адже справжній герой мав бути не лише сильним, а й освіченим.

Фетіда не забувала свого сина. Вона часто піднімалася з морських глибин, щоб побачити його і подбати про нього. Навіть здалеку богиня намагалася захистити Ахілла від усього лихого.

Коли Ахілл став вродливим і мужнім юнаком, по всій Греції розлетілася звістка про підготовку походу на Трою. Фетіда добре пам'ятала страшне пророцтво, тому вирішила сховати сина від війни. Вона відправила його на острів Скірос до царя Лікомеда. Там Ахілл жив серед царських дочок, переодягнений у жіночий одяг, щоб ніхто не зміг упізнати майбутнього героя.

Проте таємниця не залишилася нерозгаданою. Провісник Калхас відкрив Менелаєві місце, де переховувався Ахілл. Тоді на Скірос вирушили Одисей і Діомед. Хитромудрий цар Ітаки придумав оригінальний спосіб викрити юнака. Вони прибули до палацу Лікомеда під виглядом мандрівних купців і розклали перед царівнами дорогі тканини, золоті прикраси, персні, сережки та вишукані покривала. Але серед цих коштовностей вони непомітно поклали також меч, щит, шолом, панцир і військові обладунки.

Дівчата з цікавістю розглядали прикраси й дорогий одяг, а Ахілл не міг відірвати погляду від зброї. Саме тоді біля палацу несподівано пролунали бойові сурми, заgrimіли щити й залунав воєнний клич. Це

воїни, які супроводжували Одиссея та Діомеда, виконали задум своїх ватажків. Перелякані царівни кинулися навтьоки, а Ахілл, не вагаючись ні миті, схопив меч і щит та кинувся назустріч уявним ворогам, готовий захищати палац.

Так Одиссей і Діомед переконалися, що перед ними справді той, кого вони шукали. Коли Ахіллові розповіли про майбутній похід і славу, яка чекає на нього, він без вагань погодився приєднатися до грецького війська. Разом із ним у дорогу вирушили його найближчий друг Патрокл і мудрий наставник Фенікс.

Перед від'їздом цар Пелей подарував синові дорогоцінну зброю, яку колись отримав від богів на своєму весіллі з Фетідою. Він також передав Ахіллові могутній спис, подарований Хіроном, і швидких безсмертних коней, яких свого часу дарував йому бог моря Посейдон. Так юний герой залишив мирне життя й вирушив назустріч долі, що мала принести йому і безсмертну славу, і трагічну загибель.